

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 836

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 22 august 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
2.	— Normă pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României	2–16

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

NORMĂ

pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României

Având în vedere prevederile art. 29 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României și ale Convenției Ministerului Finanțelor Publice — Băncii Naționale a României nr. 184.575/13 din 23 septembrie 2005,

în temeiul art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României și al art. 3 alin. (57) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Națională a României emite prezenta normă.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezenta normă reglementează următoarele aspecte ale pieței secundare a titlurilor de stat administrate de Banca Națională a României (denumită în continuare *pieța secundară*):

a) orarul și calendarul de funcționare a pieței secundare, precum și condițiile de tranzacționare în afara orarului normal de funcționare;

b) detalii privind dotările necesare în vederea accesării pieței secundare, modul de organizare și asigurare a securității compartimentelor de tranzacționare și procesare posttranzacționare;

c) măsurile necesare pentru asigurarea unei funcționări regulate și ordonate a pieței;

d) modul de administrare și diseminare către public a informațiilor referitoare la tranzacțiile derulate pe piața secundară;

e) tipurile de tranzacții ce pot fi derulate pe piața secundară;

f) convențiile de calcul aplicabile și modalitățile de determinare a prețurilor și randamentelor;

g) standardele profesionale pentru personalul implicat în activitatea de tranzacționare.

CAPITOLUL II

Definiții

Art. 2. — În înțelesul prezentei norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *BIC (Business Identifier Code)* — codul de identificare al entității, alocat și gestionat de SWIFT S.C. în conformitate cu standardul internațional ISO 9362, utilizat în scopul identificării unice a instituției financiare implicate într-o tranzacție financiară;

b) *client* — persoana fizică sau juridică, rezidentă ori nerezidentă, căreia îi sunt prestate de către participanții pieței secundare, conform prevederilor legale în domeniu, servicii prevăzute de Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României;

c) *convenția actual/actual* — convenție de stabilire a numărului de zile ale lunii/anului, care presupune că o perioadă conține exact numărul de zile calendaristice din lunile considerate până la data curentă, iar anul conține exact numărul de zile calendaristice din anul în curs (366 de zile în an bisect, 365 de zile în an calendaristic obișnuit);

d) *convenția actual/360* — convenție de stabilire a numărului de zile ale lunii/anului, care presupune că o perioadă conține exact numărul de zile calendaristice din lunile considerate până

la data curentă, iar numărul de zile din anul în curs este de 360 de zile, indiferent dacă anul este bisect sau obișnuit;

e) *convenții naționale* — convenții de calcul specifice emisiunilor de titluri de stat aflate în circulație la data publicării prezentei norme, convenții descrise în prospectele de emisiune;

f) *convenții internaționale* — convenții de calcul recunoscute și acceptate pe piețele internaționale, care au calitatea de standard de piață;

g) *cotație fermă de cumpărare-vânzare* — ansamblul alcătuit din oferta fermă de vânzare și oferta fermă de cumpărare, publicate simultan de către un formator de piață pentru o anumită emisiune de titluri de stat;

h) *cotație informativă (indicativă) de cumpărare-vânzare* — ansamblul format din intenția de vânzare și intenția de cumpărare, publicate simultan de către un participant pe piața secundară, fără a angaja în vreun fel răspunderea acestuia;

i) *dobândă acumulată* — cota-parte din valoarea cuponului curent, corespunzătoare zilelor scurse din perioada cuponului curent, începând cu data emisiunii sau data cuponului, anterioară datei emisiunii/redeschiderii, până la data decontării tranzacției; dobânda acumulată se exprimă ca procent din valoarea nominală a titlului de stat;

j) *dobânda la zi* — valoarea absolută a cuponului/dobânzii care s-a acumulat de la data decontării precedentului cupon/precedentei dobânzi sau de la data decontării emisiunii până la data curentă;

k) *dobândă/cupon* — suma de bani calculată corespunzător perioadei de dobândă/cupon, la plata căreia s-a angajat Ministerul Finanțelor conform calendarului și prevederilor din prospectele de emisiune;

l) *fluxuri de numerar viitoare* — dobânzile/cupoanele și răscumpărările totale/parțiale de încasat de deținătorii titlurilor de stat;

m) *formator de piață* — participant la piața secundară care își asumă obligația de a publica cotații ferme de cumpărare și vânzare;

n) *ISIN (International Securities Identification Number)* — codul, alocat în conformitate cu standardul internațional ISO 6166, care identifică în mod unic, la nivel internațional, o emisiune de titluri de stat;

o) *ICMA (International Capital Market Association)* — Asociația Internațională a Piețelor de Capital, organism reprezentativ al instituțiilor bancare și societăților de investiții financiare active pe piețele internaționale de capital, care facilitează interacțiunile între participanții piețelor internaționale ale instrumentelor cu venit fix, promovează standarde ridicate privind practicile de piață și cadrul de reglementare pentru tranzacționare și, totodată, susține educația, instruirea și comunicarea în domeniu;

p) *operațiuni reversibile* — operațiuni aferente unor aranjamente survenite între două părți, prin care una dintre părți vinde/cumpără titluri de stat și se angajează să realizeze operațiunea inversă, cu titluri de stat echivalente, la un moment ulterior și la un preț convenit. Repo/Reverse repo și sell-buyback/buy-sellback sunt operațiuni reversibile;

q) *participant la piața secundară* — un intermediar al pieței secundare sau o altă entitate care poate derula tranzacții cu titluri de stat exclusiv în nume și pe cont propriu pe piața secundară, conform prevederilor art. 3 alin. (2) și (3) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României;

r) *primul pas* — vânzarea/cumpărarea inițială de titluri de stat într-o tranzacție reversibilă;

s) *pasul al doilea* — răscumpărarea/revânzarea titlurilor de stat vândute/cumpărate inițial, la primul pas, într-o tranzacție reversibilă;

t) *perioada de cupon* — intervalul de timp, exprimat în zile, cuprins între data de emisiune și data plății primului cupon sau intervalul de timp cuprins între data cuponului, anterioară datei emisiunii/redeschiderii, și data cuponului curent;

u) *prețul brut* — prețul de cumpărare sau de vânzare al titlurilor de stat, în care este inclusă dobânda acumulată, exprimat ca procent din valoarea nominală;

v) *prețul net* — prețul de cumpărare sau de vânzare al titlurilor de stat, care nu include dobânda acumulată, exprimat ca procent din valoarea nominală;

w) *principal* — capital aferent titlurilor de stat, suma totală împrumutată de emitent;

x) *zile lucrătoare* — zilele calendaristice ale anului, cu excepția repausului săptămânal și a zilelor de sărbătoare legală astfel cum sunt prevăzute în Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*);

y) *randament/rendament la maturitate* — câștigul obținut dacă titlurile de stat sunt cumpărate la prețul cotaț și sunt păstrate până la răscumpărarea acestora, iar rata de reinvestire a cuponului este aceeași pe toată perioada. Randamentul este exprimat ca procent;

z) *rata discountului* — procentul cu care valoarea nominală a titlurilor de stat este mai mare decât prețul acestora;

aa) *rata cuponului* — rata anuală a dobânzii utilizată pentru calcularea cuponului, exprimată ca procent din valoarea nominală;

bb) *repo* — contract prin care un participant al pieței secundare vinde o anumită cantitate de titluri de stat și răscumpără ulterior titlurile respective sau titluri echivalente, la o dată și un preț prestabilite;

cc) *reverse repo* — contract prin care un participant al pieței secundare cumpără o anumită cantitate de titluri de stat și revinde ulterior titlurile respective sau alte titluri echivalente, la o dată și la un preț prestabilite;

dd) *sell-buyback* — operațiune care constă în încheierea a două tranzacții simultane, una de vânzare cu decontare spot, iar cealaltă de cumpărare cu decontare forward;

ee) *buy-sellback* — operațiune care constă în încheierea a două tranzacții simultane, una de cumpărare cu decontare spot, iar cealaltă de vânzare cu decontare forward;

ff) *suma de decontat/valoarea tranzacției* — contravaloarea titlurilor de stat achiziționate.

CAPITOLUL III

Orarul și calendarul de tranzacționare

Art. 3. — (1) Orarul de funcționare a pieței secundare este cuprins între orele 9.00—16.00.

(2) Piața secundară funcționează în zilele lucrătoare ale anului.

Art. 4. — (1) Tranzacții în afara orarului de funcționare se pot încheia astfel:

a) până cel târziu la ora 16.45, pentru tranzacțiile a căror decontare implică un transfer de fonduri în sistemul ReGIS; și

b) până cel târziu la ora 17.40, pentru tranzacțiile care nu implică un transfer de fonduri în sistemul ReGIS.

(2) Tranzacțiile menționate la alin. (1), precum și cele în afara cadrului organizat se pot încheia numai dacă procedurile interne de lucru ale participanților pieței secundare conțin prevederi privind tipurile de tranzacții permise, personalul care poate derula astfel de tranzacții și formalitățile necesare pentru a asigura validitatea tranzacției.

(3) Pentru tranzacțiile de la alin. (2), participanții pieței secundare trebuie să dispună toate măsurile necesare, astfel încât instrucțiunile de decontare să fie transmise conform Regulilor de sistem ale SaFIR.

(4) Tranzacțiile încheiate în afara orarului de funcționare a pieței secundare pot fi efectuate de către participanți sub rezerva obligativității încadrării în plafoanele și limitele stabilite de către funcțiile de management al riscurilor din cadrul respectivelor participanți.

Art. 5. — În cazul în care scadența stabilită a unei tranzacții este într-o zi nelucrătoare sau în cazul apariției oricărui eveniment care ar împiedica decontarea tranzacției la scadența stabilită inițial, se consideră că scadența are loc în următoarea zi lucrătoare.

Art. 6. — În cazul imposibilității generale de funcționare a pieței, ca urmare a apariției unor evenimente externe, imprevizibile și inevitabile, Banca Națională a României poate aplica, după caz, procedurile de recuperare în caz de dezastru sau alte proceduri specifice sau instrucțiuni comunicate participanților la momentul respectiv.

CAPITOLUL IV

Prevederi privind accesul și participarea la piața secundară

SECȚIUNEA 1

Dotări tehnice

Art. 7. — (1) Participanții pieței secundare prezintă Direcției plăți din cadrul Băncii Naționale a României copii ale documentelor ce atestă existența dotărilor specifice activităților de tranzacționare, respectiv:

a) echipamente informatice;

b) echipament de suport informațional (Refinitiv, Bloomberg etc.);

c) echipamente de comunicații specifice (e-mail, poștă electronică securizată, linii telefonice, fax).

(2) Banca Națională a României aprobă cererea de acordare a calității de participant pe piața secundară, conform cu art. 5 alin. (2) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României.

Art. 8. — Participanții pieței secundare dispun de politici și proceduri explicite și stricte privind asigurarea securității compartimentelor de tranzacționare (în engleză *front office*), inclusiv în situații excepționale, care să includă cel puțin următoarele:

a) condițiile de acces fizic în incintă, aplicabile personalului angajat, conducerii și vizitatorilor;

b) specificații privind securitatea echipamentelor informatice utilizate, a datelor și a comunicațiilor;

c) condiții privind accesul la informațiile confidențiale.

Art. 9. — Participanții pieței secundare iau măsurile necesare pentru a asigura continuitatea și regularitatea serviciilor și a activității de tranzacționare, prin alocarea resurselor și sistemelor adecvate și prin definirea procedurilor corespunzătoare.

Art. 10. — (1) Participanții pieței secundare dispun de mijloace de înregistrare a tuturor convorbirilor telefonice efectuate de personalul propriu în desfășurarea activității de tranzacționare.

(2) Conducerea executivă a participanților pieței secundare se asigură că echipamentul de înregistrare este în concordanță cu legislația în vigoare și că accesul la înregistrări este controlat cu strictețe, astfel încât acestea să nu poată fi alterate și/sau modificate.

(3) Atât contrapartidele, cât și clienții participanților trebuie să fie informați cu privire la înregistrarea conversațiilor aferente încheierii și negocierii tranzacțiilor.

SECȚIUNEA a 2-a

Separarea atribuțiilor

Art. 11. — (1) Cadrul de organizare al participanților pieței secundare prevede în mod explicit compartimentele cu atribuții privind activitățile de tranzacționare și procesare posttranzacționare.

(2) Regulamentele interne ale participanților pieței secundare cuprind cerințe a căror respectare asigură atât separarea strictă și explicită a responsabilităților compartimentului de tranzacționare (*front office*) de cele ale compartimentului de procesare posttranzacționare (*back office*), cât și separarea fizică a celor două compartimente menționate.

SECȚIUNEA a 3-a

Pregătirea profesională

Art. 12. — (1) Doar persoanele care au dobândit cunoștințe specifice privind operațiunile de trezorerie, ca urmare a realizării unei forme de pregătire profesională organizate la nivelul angajatorului sau printr-o altă formă de pregătire agreată de conducerea participantului, pot derula tranzacții pe piața secundară.

(2) Conducerea participanților pieței secundare este responsabilă de asigurarea instruirii continue a personalului și de însușirea de către personal a reglementărilor în vigoare, a practicilor pieței și a responsabilităților care îi revin.

Art. 13. — (1) Participanții pieței secundare notifică Direcției plăți din cadrul Băncii Naționale a României lista nominală a personalului care derulează tranzacții pe piața secundară, vechimea acestuia în activitatea de tranzacționare și pregătirea specifică de specialitate, precum și orice modificări intervenite pe parcurs.

(2) Notificările indică în mod explicit dacă persoana este împuternicită să deruleze tranzacții în numele și pe contul clienților și/sau în numele și pe contul participantului, precum și tipurile de tranzacții pe care le poate derula.

(3) Orice modificare ulterioară a informațiilor aferente alin. (1) și (2) se comunică în termen de 2 zile lucrătoare de la apariție.

Art. 14. — Conducerea participanților răspunde pentru controlul activității personalului autorizat să deruleze tranzacții pe piața secundară, respectiv pentru încadrarea în parametrii de risc stabiliți de către compartimentele de specialitate.

SECȚIUNEA a 4-a

Proceduri de lucru — prevederi generale

Art. 15. — (1) Participanții pieței secundare sunt obligați să dispună de proceduri interne privind derularea tranzacțiilor pe piața secundară și modul de lucru cu clienții.

(2) Procedurile interne includ reguli referitoare la toate tipurile de tranzacții care se pot derula, modalitățile prin care se pot încheia tranzacțiile, respectiv procedurile de confirmare.

Art. 16. — (1) Personalul participanților pieței secundare, membrii familiilor acestora sau persoanele din conducerea entității pot să deruleze tranzacții cu titluri de stat doar dacă există proceduri interne care să asigure prevenirea și gestionarea conflictului de interese.

(2) Procedurile trebuie să conțină mențiuni clare referitoare la tipurile de instrumente și de tranzacții pe care personalul le poate tranzacționa, precum și măsurile luate astfel încât să nu fie afectate interesul instituției, al clienților sau al contrapartidelor.

Art. 17. — (1) Procedurile participanților pieței secundare trebuie să includă descrierea detaliată a tipurilor de ordine pe care le pot transmite clienții, condițiile și termenul de valabilitate al acestora, precum și modul de gestionare a ordinelor.

(2) În aplicarea alin. (1), procedurile vor include, dar fără a se limita la, prevederi:

a) referitoare la existența unei instrucțiuni explicite și valide din punct de vedere juridic, pentru derularea oricărei operațiuni pe contul unui client;

b) care asigură că personalul clienților, persoane juridice, este autorizat să îi reprezinte la încheierea și în derularea tranzacțiilor acestora cu participanții.

Art. 18. — Participanții pieței secundare au obligația de a evalua anual procedurile din perspectiva conformității acestora cu evoluția pieței.

Art. 19. — (1) Participanții pieței secundare depun la Banca Națională a României procedurile menționate la art. 15 și pe cele privind controlul intern, precum și orice formă actualizată a acestora, în termen de 30 de zile de la data ultimei intervenții asupra acestora.

(2) Participanții au obligația de a transmite procedurile menționate la art. 15, ori de câte ori Banca Națională a României le adresează o solicitare în acest sens.

CAPITOLUL V

Convenții și standarde de calcul

Art. 20. — (1) În conformitate cu prospectul de emisiune, convențiile de calcul utilizate în tranzacționarea titlurilor de stat pe piața secundară sunt descrise în anexele nr. 1—3.

(2) În cazul în care caracteristicile unei emisiuni, așa cum sunt precizate în prospectul de emisiune, nu corespund convențiilor și standardelor de calcul specificate în prezenta normă, Banca Națională a României procedează la completarea corespunzătoare a prezentei norme.

Art. 21. — (1) În vederea determinării dobânzii acumulate se parcurg următoarele etape:

a) determinarea datei plății cuponului/dobânzii anterioare;

b) determinarea datei finale a perioadei de cupon/scadenței evenimentului de plată;

c) determinarea numărului de zile pentru care dobânda acumulată este calculată;

d) calculul dobânzii acumulate.

(2) Modalitatea de determinare a dobânzii acumulate este prezentată în anexa nr. 2.

Art. 22. — Pentru determinarea randamentului unei tranzacții se aplică principiul valorii actualizate a cupoanelor viitoare, în condițiile reinvestirii acestora până la maturitate la acest randament.

Art. 23. — La determinarea prețului brut/net și a randamentului se aplică acele convenții de calcul aferente emisiunilor respective, similar modului de determinare a dobânzii acumulate.

Art. 24. — Pentru emisiunile cu scadența mai mare de un an, caracterizate de plăți de cupon multiple, se aplică următoarele relații între prețul brut, prețul net și dobânda acumulată:

$$PN = PB - DA$$

$$PB = PN + DA,$$

unde:

PB = prețul brut exprimat procentual;

PN = prețul net exprimat procentual;

DA = dobânda acumulată conform convențiilor specificate anterior, exprimată procentual.

Art. 25. — (1) Dacă o tranzacție are termenul de decontare după data de înregistrare curentă, aferentă unui eveniment de plată, dar înainte de scadența evenimentului de plată, având în vedere că vânzătorul încasează de la emitent valoarea integrală a cuponului, prețul reflectă dobânda acumulată pentru zilele rămase de la data decontării până la scadența cuponului.

(2) Dobânda acumulată pentru perioada specificată se determină în conformitate cu caracteristicile și convențiile aplicabile fiecărei emisiuni și, respectiv, cu prevederile anexei nr. 2.

Art. 26. — Suma de decontat aferentă unei tranzacții se determină folosindu-se relațiile:

$$\text{suma de decontat} = PB \times VN; \text{ sau}$$

$$\text{suma de decontat} = (PN + DA) \times VN,$$

unde:

VN = valoarea nominală;

PB = prețul brut exprimat procentual;

PN = prețul net exprimat procentual;

DA = dobânda acumulată conform convențiilor specificate anterior, exprimată procentual.

Art. 27. — Relațiile dintre preț, randament și dobânda acumulată sunt descrise mai jos, pentru fiecare categorie de emisiune:

a) emisiuni cu discount

$$PB = 100 \times [1 - (N \times D) / (360 \times 100)]$$

$$Y = D / [1 - (N \times D) / (360)]$$

$$Y = D / PB,$$

unde:

Y = randamentul exprimat procentual;

PB = prețul brut al titlului cu discount exprimat ca procent din valoarea nominală;

N = numărul de zile până la scadență;

D = rata discountului exprimată procentual;

b) emisiuni cu dobândă

$$PB = 100 \times [1 + (R/100) \times (C/360)] / [1 + (Y/100) \times (N/360)],$$

unde:

R = rata dobânzii;

Y = randamentul la maturitate exprimat procentual;

PB = prețul brut al titlului cu dobândă exprimat ca procent din valoarea nominală;

N = numărul de zile până la scadență;

C = numărul total de zile din perioada de dobândă;

c) emisiuni cu cupon

$$PB = 100 \times [\text{SUMĂ}(Fk/FA)]$$

$$FA = PI [1 + (Y \times Ck) / [365(\text{sau } 366) \times 100]],$$

unde:

PB = prețul brut al titlului cu cupon, exprimat ca procent din valoarea nominală;

Fk = fluxul de numerar din perioada de cupon k , exprimat procentual (de exemplu: pentru o rată a cuponului de 10% anual, fluxul de numerar este $Fk = 10\%$; o excepție o constituie anul scadenței, când la fluxul de numerar se adaugă și răscumpărarea totală:

$$Fk = 10\% + 100\%;$$

Ck = numărul de zile care au rămas din perioada de cupon k până la decontarea tranzacției;

Y = randamentul la maturitate exprimat procentual;

FA = factorul de actualizare determinat pe principiul dobânzii compuse, în funcție de convenția de calcul folosită pentru respectiva emisiune.

Art. 28. — Ținându-se cont de caracteristicile și convențiile folosite pentru determinarea prețului, randamentului și a dobânzii acumulate, sunt avute în vedere următoarele particularități:

a) pentru emisiunile cu cupon fix care aplică convenția Actual/Actual (ICMA), perioadele de cupon se consideră constante ca durată, indiferent de numărul de zile conținute de perioada de cupon, iar formula devine:

$$PB = 100 \times [R / (F \times 100) \times \text{SUMĂ} \{1 / [1 + Y / (F \times 100)]^{(i+w)}\} + (PR/100) / [1 + Y / (F \times 100)]^{(n-1+w)}],$$

unde:

PB = prețul brut al titlului cu cupon exprimat ca procent din valoarea nominală;

R = rata cuponului;

F = frecvența cuponului;

Y = randamentul la maturitate exprimat procentual;

n = numărul de cupoane care nu s-au decontat;

i = numărul de perioade de cupon până la perioada de cupon curentă; $i = 1, \dots, n-1$;

w = (nr. de zile rămase) / (nr. de zile din perioada de cupon); fracțiunea rămasă din perioada de cupon curentă determinată conform convenției de calcul aferente emisiunii;

PR = principal, suma totală împrumutată de emitent, exprimată procentual;

b) pentru emisiunile cu cupon variabil, când se cunoaște cu certitudine doar rata cuponului pentru perioada curentă, nu și ratele de cupon viitoare, pentru determinarea prețului și a valorii de piață se presupune că rata de referință rămâne constantă, iar cupoanele viitoare se determină pe baza acestei ipoteze;

c) pentru emisiunile cu cupon indexat, emise conform convențiilor naționale, se determină valoarea indicelui prețurilor de consum pentru o perioadă echivalentă ca durată cu perioada de cupon curentă pentru care se cunoaște evoluția indicelui prețurilor de consum lunar; se presupune că valoarea astfel calculată va rămâne constantă, iar cupoanele viitoare se determină pe baza acestei ipoteze;

d) pentru emisiunile cu cupon indexat, emise conform convențiilor internaționale, operațiunile de piață secundară se derulează la randamentul real, iar prețul brut/net se determină pe baza randamentului real; valorile nominale se obțin prin înmulțirea valorilor cu indicele inflației acumulate de la data emisiunii, în conformitate cu anexa nr. 2.

CAPITOLUL VI

Practici de piață

SECȚIUNEA 1

Participanții pieței secundare

Art. 29. — (1) Participanții pieței secundare, așa cum sunt definiți la art. 3 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, pot publica, după caz, cotații ferme și/sau informative (indicative).

(2) Numai participanții care îndeplinesc rolul de formatori de piață pot publica cotații ferme.

(3) Orice participant pe piața secundară care intenționează să vândă sau să cumpere în nume și pe cont propriu sau în numele și pe contul clienților poate publica cotații informative.

Art. 30. — (1) Pentru o emisiune, calitatea de formator de piață se obține automat de către dealerii primari care au cumpărat în nume și pe cont propriu titluri de stat de pe piața primară.

(2) Intermediarii pieței secundare, alții decât dealerii primari de la alin. (1), pot obține calitatea de formator de piață pentru o emisiune prin transmiterea unei notificări în acest sens către Banca Națională a României.

(3) Notificarea va fi transmisă Direcției plăți din cadrul Băncii Naționale a României, în format letric sau electronic, folosindu-se serviciul de poștă electronică securizată, și va specifica emisiunile de titluri de stat pentru care se dorește obținerea calității de formator de piață.

(4) Intermediarul pieței secundare va dobândi calitatea de formator de piață potrivit art. 6 alin. (2) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României.

(5) Toți formatorii de piață vor îndeplini această calitate pentru o perioadă cel puțin egală cu cea prevăzută la art. 6 alin. (3) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României.

Art. 31. — (1) Rolul de formator de piață al unui intermediar se menține până la momentul în care participantul renunță la această calitate și notifică în acest sens Banca Națională a României.

(2) Notificarea va fi transmisă de către respectivul participant către Direcția plăți din cadrul Băncii Naționale a României.

(3) Intermediarii menționați la alin. (1) nu pot notifica renunțarea la calitatea de formator de piață mai devreme de termenul stabilit la art. 6 alin. (3) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României.

SECȚIUNEA a 2-a

Tranzacționarea pe piața secundară

Art. 32. — (1) În baza art. 9 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, participanții pieței secundare pot încheia următoarele tipuri de operațiuni:

1. tranzacții de vânzare-cumpărare: spot/today/tomorrow/forward;

2. operațiuni reversibile: tranzacții repo/reverse repo pe termen lung, tranzacții repo/reverse repo în cadrul zilei, sell-buyback/buy-sellback;

3. operațiuni de transfer fără plată;

4. operațiuni aferente contractelor de garanție cu titluri de stat.

(2) Operațiunile sell-buyback/buy-sellback se raportează distinct de tranzacțiile repo/reverse repo.

(3) Operațiunile de transfer fără plată, precum și contractele de garanție cu titluri de stat se încheie în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind transferurile cu titlu gratuit și, respectiv, garanțiile financiare și se procesează conform Regulilor de sistem ale SaFIR.

Art. 33. — (1) Participanții pieței secundare pot încheia tranzacții forward, repo/reverse repo, sell-buyback/buy-sellback numai în baza unor contracte prealabil agreeate de părți.

(2) Participanții vor avea în vedere în activitatea desfășurată să utilizeze, ca regulă, contracte-cadru standardizate, inclusiv dintre modelele pe care le poate propune Banca Națională a României, după caz.

Art. 34. — În funcție de data la care are loc decontarea, pe piața secundară se pot încheia următoarele tipuri de tranzacții:

a) spot, pentru care data decontării este la două zile lucrătoare de la data tranzacției;

b) today, pentru care data decontării este aceeași cu data tranzacției;

c) tomorrow, pentru care data decontării este ziua lucrătoare următoare datei tranzacției;

d) forward, pentru care data decontării este o zi lucrătoare ulterioară decontării tranzacției spot.

Art. 35. — (1) Clienții pot încheia tranzacții direct cu participantul pieței secundare la care au deschis cont de evidență, prin acceptarea cotației oferite de acesta sau în urma procesului de intermediere în piață.

(2) Pentru tranzacțiile derulate cu proprii clienți, participanții pieței secundare au obligația de a-și informa prealabil respectivii clienți cu privire la termenii, condițiile, riscurile și costurile tranzacției.

(3) Ordinele de cumpărare sau de vânzare pot fi transmise în format letric, telefonic, fax, SWIFT sau prin orice alt mijloc agreeat de părți.

(4) Participanții au obligația de a derula operațiuni pe contul unui client numai dacă există o instrucțiune explicită în acest sens din partea clientului.

Art. 36. — (1) Participanții pieței secundare sunt obligați să mențină evidențe stricte cu privire la datele de identificare ale clienților, în conformitate cu prevederile Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 2/2019 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Participanții pieței secundare mențin înregistrări exacte ale tuturor operațiunilor derulate pe conturile clienților, precum și ale documentelor justificative pentru derularea respectivelor operațiuni.

Art. 37. — Orice participant care derulează tranzacții pe piața secundară respectă principiul confidențialității, cu excepția cazurilor în care:

1. tranzacțiile intră sub incidența Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare;

2. informațiile sunt solicitate de către autoritățile competente, conform prevederilor legale incidente;

3. contrapartida/clientul și-a exprimat acordul expres în acest sens.

Art. 38. — (1) Este interzisă participanților pieței secundare adoptarea de politici de tranzacționare care pot conduce la disfuncționalități sau pot împiedica derularea normală a activității celorlalți participanți.

(2) Pe piața secundară sunt interzise practicile de manipulare sau de fraudare a pieței.

SECȚIUNEA a 3-a

Publicarea cotațiilor

Art. 39. — Pe parcursul orarului normal de funcționare a pieței secundare, participanții care îndeplinesc rolul de formator de piață sunt obligați:

a) să publice în mod continuu cotații ferme aferente tranzacțiilor spot, pentru emisiunile și pentru perioada în care îndeplinesc acest rol;

b) să ofere cotații ferme și în urma unei solicitări exprese în acest sens.

Art. 40. — Publicarea de cotații ferme reprezintă asumarea de către participanți a unei obligații de a încheia tranzacția la clauzele standard sau negociate în cazul în care cotația este acceptată.

Art. 41. — Atât pentru instrumentele cu scadență peste un an, cât și pentru instrumentele cu scadență mai mică de un an, cotațiile ferme trebuie să se realizeze simultan ca randament la maturitate și ca preț net/brut exprimat procentual cu 3 zecimale, după cum urmează:

a) pentru emisiunile cu discount, cotațiile se vor publica concomitent ca preț și ca randament la maturitate;

b) pentru emisiunile cu dobândă cu scadență mai mică de un an, cotațiile se vor publica concomitent ca preț brut și ca randament la maturitate;

c) pentru toate emisiunile cu scadență mai mare de un an, cotațiile se vor publica concomitent ca preț net și ca randament la maturitate.

Art. 42. — Pentru o emisiune, cantitatea minimă tranzacționabilă de titluri de stat pentru care se va publica o cotație fermă este de 5 ori valoarea nominală individuală. Cantitățile pentru care se vor publica cotații ferme/informative vor fi multipli de 5 ai valorii nominale individuale și vor fi exprimate în valoare nominală.

Art. 43. — Participantul care a solicitat o cotație fermă trebuie să răspundă prompt, atât în cazul în care va încheia tranzacția, cât și pentru situația în care nu există un interes de a tranzacționa pentru cotația respectivă.

Art. 44. — În procesul de negociere bilaterală, referitor la o cotație afișată de un formator de piață, dacă nu este altfel specificat, se consideră că:

a) cotația este fermă;

b) tranzacția este spot;

c) cantitatea oferită reprezintă cantitatea minimă tranzacționabilă valabilă pentru emisiunea pentru care se oferă cotația.

Art. 45. — Participanții pieței secundare care intenționează să deruleze tranzacții pentru alte scadențe decât spot sau pentru o altă cantitate, multiplu al cantității minime tranzacționabile, vor specifica explicit acest lucru la solicitarea unei cotații.

Art. 46. — Participanții pieței secundare raportează Direcției plăți din cadrul Băncii Naționale a României orice activitate de natură să pună în pericol integritatea sau reputația pieței secundare, cum ar fi, spre exemplu, dar fără a se limita la acestea:

a) publicarea de cotații ferme și retragerea imediată a acestora ca urmare a intenției de a nu tranzacționa la prețul astfel afișat;

b) publicarea unor cotații ferme nerealiste, pentru care nu există intenția onorării obligațiilor sau sunt destinate să inducă confuzie în rândul celorlalți participanți.

SECȚIUNEA a 4-a

Încheierea și confirmarea tranzacțiilor

Art. 47. — O tranzacție se consideră încheiată în momentul în care prețul și toți ceilalți termeni ai tranzacției au fost agreeți de către părțile implicate în tranzacție, prin mijloacele specificate la art. 14 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României.

Art. 48. — Încheierea tranzacției se confirmă letric, prin e-mail, fax, electronic, SWIFT sau prin orice alte mijloace agreeate de părți.

Art. 49. — Confirmarea tranzacției reprezintă dovada încheierii tranzacției, cu excepția situației în care părțile au negociat altfel, în prealabil prin mijloacele stabilite la art. 14 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României.

Art. 50. — Compartimentul de procesare posttranzacționare din cadrul participantului la piața secundară asigură emiterea și verificarea confirmărilor de tranzacționare.

Art. 51. — (1) Confirmările trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

a) ISIN;

b) data încheierii tranzacției;

c) data decontării tranzacției;

d) data-limită de decontare a tranzacției, dată valabilă doar pentru tranzacțiile cu titluri de stat denumite în altă monedă decât RON și EUR;

e) tipul tranzacției;

f) valoarea tranzacției exprimată ca valoare de decontat;

g) conturile din/în care se va efectua decontarea fondurilor;

h) prețul brut;

i) prețul net;

j) randamentul tranzacției.

(2) În cazul tranzacțiilor repo/reverse repo, confirmările conțin suplimentar următoarele elemente:

a) scadența celui de-al doilea pas;

b) data-limită de decontare a celui de-al doilea pas — doar pentru tranzacțiile în altă monedă decât RON și EUR;

c) suma de decontat aferentă celui de-al doilea pas;

d) rata repo.

Art. 52. — (1) În cazul în care confirmarea primită de la contrapartidă conține informații eronate, trebuie solicitată o nouă confirmare, pentru a fi îndeplinite condițiile formale de validitate a tranzacției.

(2) Confirmările emise de participanții pieței secundare respectă cerințele de la art. 2 și 3 din Regulamentul delegat (UE) 2018/1.229 de completare a Regulamentului (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la disciplina în materie de decontare, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA a 5-a

Raportarea tranzacțiilor

Art. 53. — La sfârșitul fiecărei zile de tranzacționare, participanții pieței secundare au obligația de a transmite lista tuturor tranzacțiilor derulate în nume și pe cont propriu sau în numele și pe contul clienților către Direcția plăți din cadrul Băncii Naționale a României.

Art. 54. — (1) Tranzacțiile se raportează de către participanți în ziua în care acestea se încheie, indiferent de scadența tranzacției, în intervalul orar comunicat de administratorul sistemului SaFIR.

(2) Raportarea se transmite în formatul și prin mijloacele comunicate de administratorul pieței secundare, în conformitate cu prevederile anexei nr. 4.

Art. 55. — Raportările conțin detaliile tuturor categoriilor de tranzacții prevăzute în tabelul 1 din anexa nr. 4.

SECȚIUNEA a 6-a

Publicarea prețului mediu zilnic

Art. 56. — (1) Determinarea prețului mediu zilnic pentru fiecare emisiune de titluri de stat se realizează în fiecare zi lucrătoare, după închiderea pieței secundare, de către Direcția operațiuni de piață din cadrul Băncii Naționale a României.

(2) Prețurile menționate la alin. (1) sunt aduse la cunoștința participanților la piața secundară a titlurilor de stat prin intermediul sistemului SaFIR.

Art. 57. — (1) Determinarea prețului mediu zilnic pentru emisiunile în circulație se poate realiza:

— pe baza tranzacțiilor spot încheiate sau a cotațiilor aferente tranzacțiilor spot publicate de intermediarii pe piața secundară a titlurilor de stat;

— folosindu-se metodele actuariale prezentate la cap. V „Convenții și standarde de calcul”;

— prin determinarea valorii curente pentru un titlu de stat, conform relației: valoarea curentă = valoarea nominală + dobânda la zi;

— alte proceduri comunicate în prealabil de Banca Națională a României.

(2) În acest scop, Banca Națională a României poate solicita, în funcție de rolul fiecărui participant al pieței secundare, publicarea de cotații ferme sau indicative pentru una sau mai multe emisiuni de titluri de stat.

Art. 58. — În scopul asigurării bunei funcționări a pieței secundare a titlurilor de stat, Banca Națională a României poate face precizări, după caz, cu privire la:

- convențiile și formulele de calcul utilizate pentru fiecare emisiune, conform anexelor nr. 1 și 2;
- lista participanților pe piața secundară care îndeplinesc rolul de formator de piață;
- modalitatea de publicare a cotațiilor ferme;
- modalitatea de publicare a cotațiilor indicative;
- prețul mediu zilnic pentru fiecare emisiune de titluri de stat;

— alte elemente considerate necesare pentru buna desfășurare a activității pe piața secundară.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art. 59. — Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezenta normă.

Art. 60. — (1) Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei norme se abrogă Norma Băncii Naționale a României nr. 1/2006 în aplicarea Regulamentului nr. 12/2005 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 14 februarie 2006.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 30 iulie 2024.
Nr. 2.

ANEXA Nr. 1

CONVENȚII de calcul

Convenții	Regula de determinare nr. zile pe lună	Regula de determinare nr. zile pe an	Comentarii
Actual/360	Nr. de zile din luna curentă	360 de zile	De regulă, aplicabilă pentru emisiuni cu scadența mai mică de un an
Actual/Actual	Nr. de zile din luna curentă	Nr. de zile din anul în care se regăsește scadența evenimentului de plată (365 de zile, respectiv 366 de zile pentru anul bisect)	Perioada de cupon reprezintă intervalul dintre data de emisiune/precedentei plăți și data următoarei plăți, așa cum sunt stabilite prin prospect. De regulă, aplicabilă pentru emisiuni cu scadența mai mare de un an
Actual/Actual ICMA	Nr. de zile din luna curentă	Nr. de zile din anul în care se regăsește scadența evenimentului de plată	Particularitatea metodei Actual/Actual ICMA constă în faptul că perioadele de cupon sunt considerate identice ca durată, denumite perioade de cupon regulate (vezi descrierea de mai jos). De regulă aplicabilă pentru emisiuni cu scadența mai mare de un an

Descriere ICMA Actual/Actual: Perioade de cupon regulate și neregulate

O perioadă de cupon regulată este o fracțiune a anului, multiplu al unei luni și se obține prin împărțirea numărului de luni ale anului la frecvența plăților de cupon.

Metodele ICMA Actual/Actual fac distincție între perioadele de cupon regulate și cele neregulate. Perioadele de cupon neregulate nu respectă regula enunțată mai sus, pentru aceste cazuri fiind necesară construirea unor perioade de cupon nominale, care, conform regulilor descrise mai sus, să reprezinte o perioadă regulată.

Perioade de cupon neregulate vor fi doar perioada primului cupon și perioada ultimului cupon, pentru că celelalte perioade se determină folosind una din convențiile ICMA, Normal sau Ultimo, iar perioadele aferente următoarelor cupoane vor fi regulate. De asemenea, când se generează o perioadă de cupon nominală se pune în aplicare convenția ICMA Ultimo.

Perioada nominală pentru primul cupon se determină generând „înapoi” o perioadă regulată de la data plății următorului cupon.

Perioada nominală pentru ultimul cupon se determină generând „înainte”, de la data penultimului cupon, o perioadă regulată.

D E T E R M I N A R E A d o b â n z i i a c u m u l a t e

Determinarea datei finale a cuponului/dobânzii anterioare

Data finală a cuponului/dobânzii, anterioară datei emisiunii/redeschiderii, reprezintă data de la care începe perioada de dobândă/cupon avută în vedere pentru determinarea dobânzii acumulate.

Dacă perioada de cupon avută în vedere este prima perioadă de cupon, data finală anterioară reprezintă data decontării licitației.

În celelalte situații, data finală anterioară este reprezentată de scadența precedentului eveniment de plată.

Convențiile aplicabile pentru determinarea datei finale a perioadei de acumulare/scadenței evenimentului de plată sunt cele incluse în tabelul următor.

Pentru tranzacțiile derulate între bănci, în cazul în care decontarea tranzacțiilor are loc la o dată ulterioară datei tranzacției (ex.: T+2), data până la care se calculează dobânda acumulată este data decontării respectivei tranzacții.

Convenție	Descriere
RO	Data finală a cuponului/Scadența emisiunii stabilită explicit prin prospectul de emisiune Dacă data finală a cuponului/scadența emisiunii este (sau devine) o zi nelucrătoare, decontarea este amânată până la următoarea zi lucrătoare, fără să se perceapă dobânzi moratorii.
END-END	Dacă data de emisiune/data evenimentului de plată anterior reprezintă un sfârșit de lună, atunci și data răscumpărării/eventimentului de plată următor va fi un sfârșit de lună.
ICMA	Această metodă presupune că data cuponului se stabilește la exact aceeași zi a lunii ca și cuponul precedent, la intervale egale; această convenție se aplică complementar convenției de calcul ICMA.
ICMA Ultimo	Dacă data de emisiune/data evenimentului de plată anterior reprezintă un sfârșit de lună, atunci și data răscumpărării/eventimentului de plată următor va fi un sfârșit de lună; această convenție se aplică complementar convenției de calcul ICMA.
Month-End Roll Back	Dacă data răscumpărării reprezintă un sfârșit de lună, iar această dată este sau devine o zi nelucrătoare, atunci data de scadență nu poate fi avansată în luna următoare, ci va fi devansată până la precedenta zi lucrătoare din luna curentă.

Determinarea numărului de zile

Calculul numărului de zile de acumulare de dobândă între două date calendaristice se realizează conform următoarelor principii:

- data inițială este exclusă din perioada care trebuie determinată;
- data finală este inclusă.

Numărul de zile aferente unei perioade de cupon reprezintă numărul de zile cuprinse între data de început de perioadă și data de sfârșit de perioadă.

Dacă data de sfârșit de perioadă coincide cu scadența evenimentului de plată, perioada pentru calculul dobânzii acumulate coincide cu perioada de cupon și, prin urmare, dobânda acumulată este egală cu cuponul de plată.

Calculul dobânzii acumulate și al cuponului de plată

Dobânda acumulată se determină în funcție de convențiile aplicate fiecărui tip de instrument pentru care se calculează dobânda acumulată, respectând principiul enunțat mai sus.

Convențiile de calcul aplicabile în prezent sunt cele din tabelele de mai jos.

- instrumente cu scadența mai mică de un an

Titluri de stat cu dobândă		
Convenții naționale	Convenție scadență	RO
	Convenție calcul	Nr. zile/360
	Dobânda acumulată	$R \cdot N / 360$ R = rata dobânzii N = nr. de zile de acumulare
	Dobânda de plată	$(R \cdot C \cdot VN) / 360$ R = rata dobânzii C = nr. de zile perioadă dobândă VN = valoarea nominală

Titluri de stat cu dobândă		
Convenții internaționale	Convenție scadență	END-END Month-End Roll Back
	Convenție calcul	Nr. zile/360
	Dobânda acumulată	$R \cdot N / 360$ R = rata dobânzii N = nr. de zile de acumulare
	Dobânda de plată	$(R \cdot C \cdot VN) / 360$ R = rata dobânzii C = nr. de zile perioadă dobândă VN = valoarea nominală

Titluri de stat cu discount		
Convenții naționale	Convenție scadență	RO
	Convenție calcul	Nr. zile/360
Convenții internaționale	Convenție scadență	END-END Month-End Roll Back
	Convenție calcul	Nr. zile/360

• instrumente cu scadența mai mare de un an

Titluri de stat cu cupon fix		
Convenții naționale	Convenție scadență	RO
	Convenție calcul	Actual/Actual
	Dobânda acumulată	$R \cdot N / 365$ (sau 366) R = rata cuponului N = nr. de zile de acumulare VN = valoarea nominală
	Cuponul de plată	$(R \cdot VN \cdot C) / 365$ sau 366 R = rata cuponului C = nr. de zile din perioada de cupon VN = valoarea nominală

Titluri de stat cu cupon fix		
Convenții internaționale	Convenție scadență	ICMA Ultimo
	Convenție calcul	Actual/Actual ICMA
	Dobânda acumulată	— Perioade cupon regulate $(R/F) \cdot (N/C)$ F = frecvența ($F = 1$ pentru cupon anual, $F = 2$ pentru cupon semestrial etc.) R = rata cuponului N = nr. de zile de acumulare C = nr. de zile perioadă cupon — Perioade cupon neregulate $(R/F) \cdot \text{Sumă}(Ni/Ci)$ F = frecvența ($F = 1$ pentru cupon anual, $F = 2$ pentru cupon semestrial etc.) R = rata cuponului Ni = nr. de zile de acumulare scurse din perioada de cupon nominală Ci = nr. de zile perioadă cupon nominală
		NOTĂ: Se folosește indicatorul „i” deoarece poate fi necesară constituirea mai multor perioade nominale de cupon.
	Cupon de plată	— Perioade cupon regulate $(R/F) \cdot VN$ F = frecvența ($F = 1$ pentru cupon anual, $F = 2$ pentru cupon semestrial etc.) R = rata cuponului C = nr. de zile perioadă cupon — Perioade cupon neregulate $VN \cdot (R/F) \cdot \text{Sumă}(Ni/Ci)$ F = frecvența ($F = 1$ pentru cupon anual, $F = 2$ pentru cupon semestrial etc.) R = rata cuponului Ni = nr. de zile de acumulare scurse din perioada de cupon nominală Ci = nr. de zile perioadă cupon nominală
		NOTĂ: Se folosește indicatorul „i” deoarece poate fi necesară constituirea succesivă a mai multor perioade nominale de cupon.

Titluri de stat cu cupon flotant		
Convenții internaționale	Convenție scadență	NOTĂ: Se aplică aceleași reguli ca și pentru rata dobânzii de referință. END-END Month-End Roll Back
	Convenție calcul	NOTĂ: Se aplică aceleași reguli ca și pentru rata dobânzii de referință. Nr. de zile/360 Actual/Actual
	Dobânda acumulată	$(R_{Ref}+D)*N*/Nr. \text{ zile an}$ <i>Nr. de zile an = 360 sau 365/366, în funcție de convenția aplicată la rata dobânzii de referință</i> <i>RRef = rata de referință conform prevederilor prospectului de emisiune</i> <i>D = discount/primă exprimată în procente</i> <i>N = nr. de zile de acumulare scurse din perioada de cupon nominală</i>
	Cupon de plată	$(R_{Ref}+D)*C*/Nr. \text{ zile an}$ <i>Nr. de zile an = 360 sau 365/366, în funcție de convenția aplicată la rata dobânzii de referință</i> <i>RRef = rata de referință conform prevederilor prospectului de emisiune</i> <i>D = discount/primă exprimată în procente</i> <i>C = nr. de zile perioadă cupon</i>

Titluri de stat cu cupon indexat		
Convenții naționale	Convenție scadență	RO
	Convenție calcul	Actual/Actual
	Dobânda acumulată	$(365 \text{ sau } 366/N) [P_i(IPC_i/100)-1]*100+M$ <i>R = rata cuponului</i> <i>N = nr. de zile de acumulare scurse din perioada de cupon</i> <i>M = marja exprimată procentual</i> <i>IPC_i = indicele prețurilor de consum pentru lunile selecționate conform prospectelor de emisiune</i>
	Cuponul de plată	$NV*R*(C/365)$ $NV*(365 \text{ sau } 366/C) [P_i(IPC_i/100)-1]*100+M$ <i>R = rata cuponului</i> <i>C = nr. de zile din perioada de cupon</i> <i>M = marja, exprimată procentual</i> <i>IPC_i = indicele prețurilor de consum pentru lunile selecționate conform prospectelor de emisiune</i>
Convenții internaționale	Convenție scadență	ICMA Ultimo
	Convenție calcul	Actual/Actual ICMA
	Dobânda acumulată	— Perioade cupon regulate $(R_{real}/F)*(N/C)*I$ <i>F = frecvența (F = 1 pentru cupon anual, F = 2 pentru cupon semestrial etc.)</i> <i>R_{real} = rata reală a cuponului</i> <i>N = nr. de zile de acumulare</i> <i>C = nr. de zile perioadă cupon</i> <i>I = indicele inflației acumulate de la data emisiunii, determinat conform prospectului de emisiune</i> — Perioade cupon neregulate $(R_{real}/F)*\text{Sumă}(N_i/C_i)$ <i>F = frecvența (F = 1 pentru cupon anual, F = 2 pentru cupon semestrial etc.)</i> <i>R_{real} = rata reală a cuponului</i> <i>N_i = nr. de zile de acumulare scurse din perioada de cupon nominală</i> <i>C_i = nr. de zile perioadă cupon nominală</i> <i>I = indicele inflației acumulate de la data emisiunii, determinat conform prospectului de emisiune</i> NOTĂ: Se folosește indicatorul „i” deoarece poate fi necesară construirea mai multor perioade nominale de cupon.

	Cupon de plată	<p>— Perioade cupon regulate $(R_{real}/F) \cdot VN \cdot I$ F = frecvența ($F = 1$ pentru cupon anual, $F = 2$ pentru cupon semestrial etc.) R_{real} = rata reală a cuponului C = nr. de zile perioadă cupon I = indicele inflației acumulate de la data emisiunii, determinat conform prospectului de emisiune</p> <p>— Perioade cupon neregulate $VN \cdot (R_{real}/F) \cdot \text{Sumă}(Ni/Ci) \cdot I$ F = frecvența ($F = 1$ pentru cupon anual, $F = 2$ pentru cupon semestrial etc.) R_{real} = rata reală a cuponului Ni = nr. de zile de acumulare scurse din perioada de cupon nominală Ci = nr. de zile perioadă cupon nominală i = identificatorul perioadei de cupon pentru situațiile în care este necesară construirea mai multor perioade de cupon succesive (vezi anexa nr. 3) I = indicele inflației acumulate de la data emisiunii, determinat conform prospectului de emisiune</p> <p>NOTĂ: Pentru emisiunile cu cupon indexat la care se aplică convenția internațională, valoarea nominală de răscumpărat se actualizează cu valoarea indicelui I.</p>
--	----------------	---

ANEXA Nr. 3

CONVENȚIA Actual/Actual (ICMA) — descriere și exemple

Determinarea datei cuponului

Există două abordări care tratează diferit modul în care se determină datele de cupon: ICMA (Normal) și ICMA Ultimo.

I.1. ICMA (Normal) — această metodă presupune că data cuponului se stabilește la exact aceeași zi a lunii ca și cuponul precedent, la intervale egale.

Ex. 1: emisiune cu cupon semestrial:

Nr. cupon	Data cupon
1.	01/01/2004
2.	01/07/2004
3.	Etc.

Ex. 2: emisiune cu cupon semestrial:

Nr. cupon	Data cupon	Notă
1.	30/06/2004	30 este ultima zi a lunii iunie. ICMA Normal prevede că data următorului cupon va fi exact în aceeași zi (și nu ultima zi) a lunii decembrie.
2.	30/12/2004	31 este ultima zi a lunii decembrie.
3.	Etc.	

Excepție: dacă ziua următorului cupon nu există ca dată, atunci data cuponului se stabilește ca fiind ultima zi a respectivei luni.

Ex. 3: emisiune cu cupon semestrial:

Nr. cupon	Data cupon	Notă
1.	30/07/2003	
2.	29/02/2004	Pentru luna februarie nu există data de 30, prin urmare, data cuponului este precedenta zi a lunii.
3.	Etc.	

I.2. ICMA Ultimo — această metodă se poate aplica numai atunci când datele de cupon coincid cu ultima zi a lunii. Această metodă presupune că data cuponului se stabilește întotdeauna în ultima zi a lunii, la intervale egale.

Ex. 4: emisiune cu cupon semestrial:

Nr. cupon	Data cupon	Notă
1.	30/06/2004	30 este ultima zi a lunii iunie. ICMA Ultimo prevede că data următorului cupon va fi ultima zi (și nu aceeași zi) a lunii decembrie.
2.	31/12/2004	31 este ultima zi a lunii decembrie.
3.	Etc.	

Perioade de cupon regulate și neregulate

Metodele ICMA Actual/Actual fac o distincție între perioadele de cupon regulate și cele neregulate. O perioadă de cupon regulată reprezintă un multiplu exact al unei luni și este rezultat al frecvenței plăților de cupon.

Ex. 5: Pentru o emisiune cu plata de cupon semestrială, perioada 01/01/2004—01/07/2004 este o perioadă de cupon regulată pentru că reprezintă un multiplu exact: 6 x 1 lună. De asemenea, este rezultatul exact al frecvenței de plată a cuponului: 12 luni/2 (2 reprezintă frecvența semestrială).

Perioadele de cupon neregulate nu respectă regula enunțată mai sus. Pentru aceste cazuri este necesar să se construiască „perioade de cupon nominale” care să se încadreze în regulile descrise mai sus.

Ex. 6: Pentru o emisiune cu plata de cupon semestrială, dar a cărei primă plată de cupon are loc la data de 01/03/2004, aceasta nu mai reprezintă o plată regulată de cupon, ci una neregulată, deoarece, chiar dacă este un multiplu exact (3 x 1 lună), nu mai este rezultat al frecvenței cuponului (12 luni/2).

II.1. Calculul dobânzii acumulate și al cuponului pentru perioadele regulate

$A = (\text{rata anuală a cuponului}/F) \cdot (N/C)$ și reprezintă dobânda acumulată exprimată procentual (în engleză *accrued interest*)

$P = (\text{rata anuală a cuponului}/F)$ și reprezintă rata (%) la care se calculează suma de plată,

unde:

$C =$ numărul de zile între $D1/M1/Y1$ și $D3/M3/Y3$;

$N =$ numărul de zile între $D1/M1/Y1$ și $D2/M2/Y2$;

$F =$ frecvența (1 pentru plata de cupon anuală, 2 pentru plata semestrială etc.);

$D1/M1/Y1 =$ data de la care se calculează dobânda acumulată;

$D2/M2/Y2 =$ data până la care se calculează dobânda acumulată;

$D3/M3/Y3 =$ următoarea dată de cupon.

Ex. 7: emisiune cu plata de cupon semestrială, perioadele de cupon regulate:

$D1/M1/Y1 = 22/10/2003$;

$D2/M2/Y2 = 15/01/2004$;

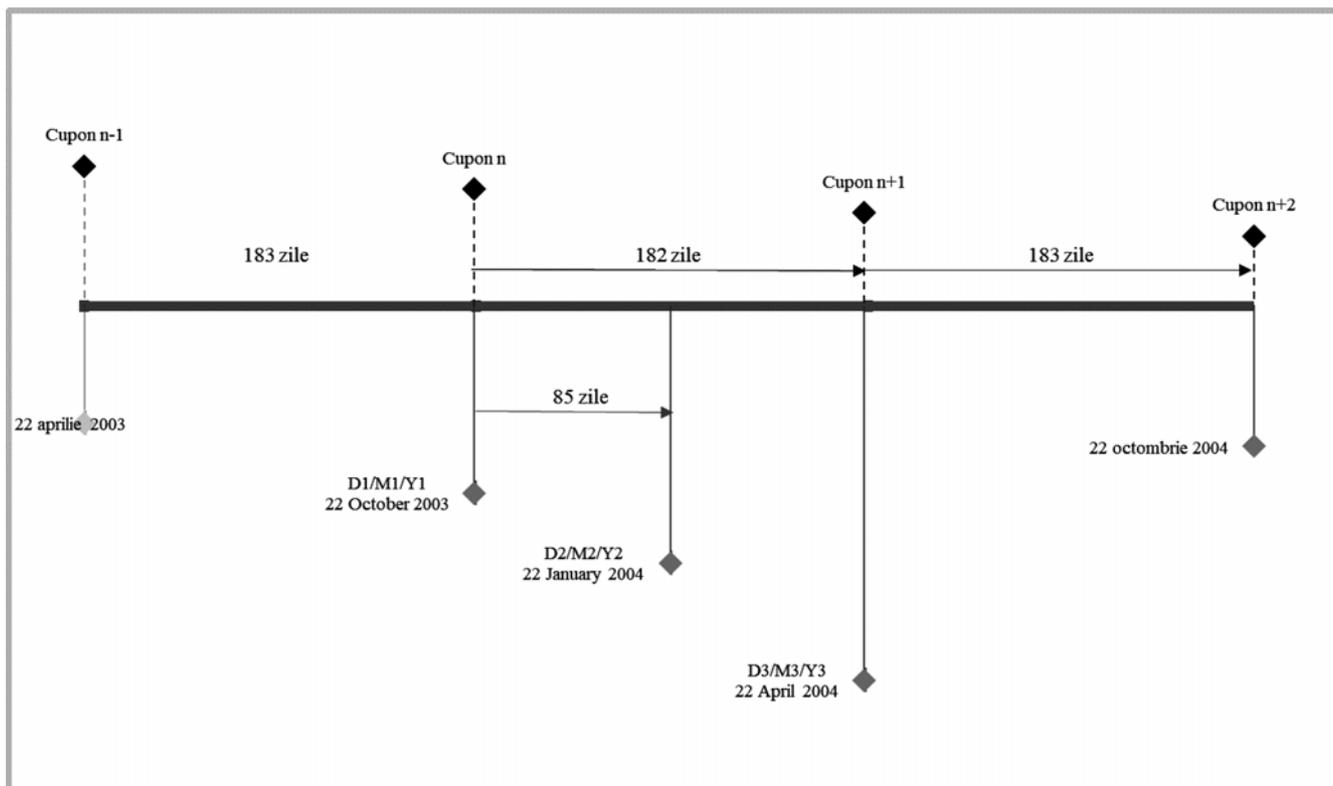
$D3/M3/Y3 = 22/04/2004$.

Rata anuală a cuponului = 10%;

$F = 2$;

$P = \text{rata anuală a cuponului}/F = 10\%/2$;

$A = (\text{rata anuală a cuponului}/F) \cdot (N/C) = (10\%/2) \cdot (85/183)$.

II.2. Calculul dobânzii acumulate A (accrued interest) și al cuponului pentru perioadele neregulate

Dacă perioada dintre D1/M1/Y1 și D3/M3/Y3 nu respectă criteriile perioadelor regulate, atunci este considerată perioadă neregulată și este necesară construirea unei perioade de cupon nominale.

Perioade de cupon neregulate pot fi perioada primului cupon și perioada ultimului cupon. Motivația acestui fapt este aceea că celelalte date de cupon se determină folosind una din convențiile ICMA (Normal) sau Ultimo, iar perioadele aferente următoarelor cupoane vor fi regulate.

Perioada nominală pentru primul cupon (când D1/M1/Y1 coincide cu data emisiunii) se generează numărând înapoi „o perioadă regulată” de la data plății următorului cupon (D3/M3/Y3).

Perioada nominală pentru ultimul cupon (când D3/M3/Y3 coincide cu scadența emisiunii) se generează numărând înainte „o perioadă regulată” de la data penultimului cupon.

Atunci când se generează perioadele de cupon nominale:

- dacă se aplică ICMA Normal se folosește aceeași zi a lunii;
- dacă se aplică ICMA Ultimo se folosește ultima zi a lunii.

Pentru perioadele neregulate, cuponul și dobânda acumulată se obțin astfel:

$$A = (\text{rata anuală a cuponului}/F') * \text{Sumă}(Ni/Ci);$$

$$P = (\text{rata anuală a cuponului}/F') * \text{Sumă}(Ni/Ci),$$

unde:

F' = partea întreagă $[12/F]$;

$D1/M1/Y1$ = data de la care se calculează dobânda acumulată;

$D2/M2/Y2$ = data până la care se calculează dobânda acumulată;

$D3/M3/Y3$ = următoarea dată de cupon;

C = numărul de zile între $D1/M1/Y1$ și $D3/M3/Y3$;

N = numărul de zile între $D1/M1/Y1$ și $D2/M2/Y2$;

F = frecvența (1 pentru plata de cupon anuală, 2 pentru plata semestrială etc.);

P = rata la care se calculează suma de plată.

Ex. 8: emisiune cu plata de cupon semestrială, perioade de cupon neregulate

$D1/M1/Y1 = 15/08/2003$

$D2/M2/Y2 = 15/03/2004$

$D3/M3/Y3 = 15/07/2004$

Ci = numărul de zile pentru dobânda acumulată;

Ni = numărul de zile aferente perioadelor de cupon nominale;

F = frecvența (1 pentru plata de cupon anuală, 2 pentru plata semestrială etc.);

P = rata la care se calculează suma de plată;

Rata anuală a cuponului = 4%;

$F = 2$.

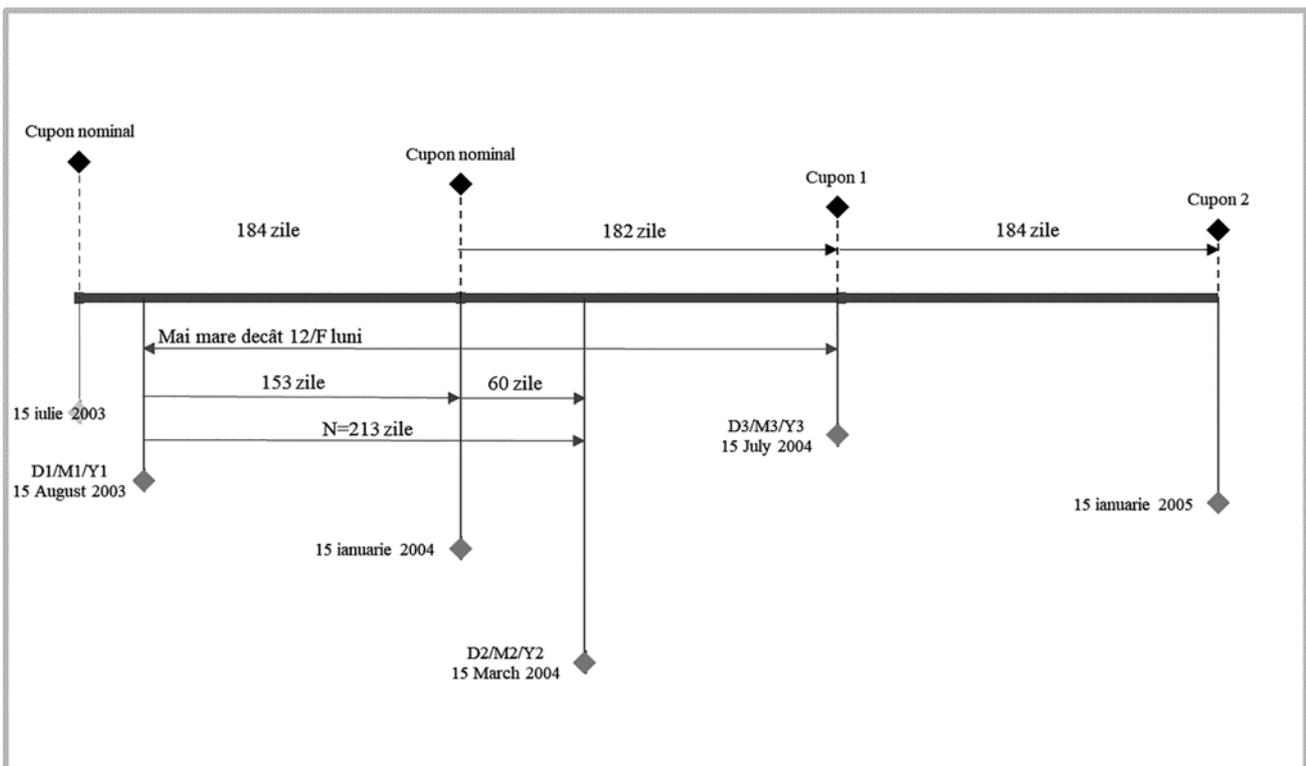
Prima perioadă de cupon (15/08/2003 și 15/07/2004) nu respectă criteriile unei perioade regulate, prin urmare este necesară construirea perioadelor nominale. Întrucât este vorba de primul cupon, determinarea datelor perioadelor nominale se realizează numărând înapoi de la data celui de-al doilea cupon, dar respectând convenția ICMA Normal.

Prima perioadă nominală: 15/01/2004—15/07/2004: 182 de zile

Cea de-a doua perioadă nominală: 15/07/2003—15/01/2004: 184 de zile

$$P = (\text{rata anuală a cuponului}/F') * \text{Sumă}(Ni/Ci) = 4\%/2 * [(153/184) + (182/182)]$$

$$A = (\text{rata anuală a cuponului}/F') * \text{Sumă}(Ni/Ci) = (4\%/2) * [(153/184) + (60/182)]$$

RAPORT TRANZACȚIONARE

Nr.	Denumire	Format	Descriere
1.	Cod tranzacție	4!a	Cod tranzacție conform tabelului 1 „Categoriile tranzacțiilor raportate și corespondența cu codurile operațiunilor SaFIR”
2.	Cod operațiune	3!n	Cod operațiune, conform anexei nr. 8 la Regulile de sistem SaFIR
3.	Ora tranzacției	HHMM	Ora și minutul la care s-a încheiat tranzacția
4.	Data tranzacției	YYYYMMDD	Data la care s-a încheiat tranzacția
5.	Data scadenței	YYYYMMDD	Data de decontare intenționată a tranzacției
6.	ADEL	YYYYMMDD	Data-limită pentru decontarea fondurilor pentru tranzacțiile cu titluri denumite în valută
7.	Identificatorul emisiunii	e!2!c [4*35x]	Cod ISIN
8.	Identificator vânzător	4!a2!a2!c[3!c]	Cod BIC
9.	Cont vânzător	4!a1!n[13!x]	Simbol cont SaFIR În cazul în care în tranzacția raportată sunt implicate conturi individuale de clienți, participantul are obligația de a raporta simbolurile conturilor cunoscute.
10.	Categorie client	2!n	În cazul în care vânzătorul este un client al intermediarului, conform tabelului 2 „Clasificare clienți”
11.	Identificator cumpărător	4!a2!a2!c[3!c]	Cod BIC
12.	Cont cumpărător	4!a1!n[13!x]	Simbol cont SaFIR În cazul în care în tranzacția raportată sunt implicate conturi individuale de clienți, participantul are obligația de a raporta simbolurile conturilor cunoscute.
13.	Categorie client	1!n	În cazul în care cumpărătorul este un client al intermediarului, conform tabelului 2 „Clasificare clienți”
14.	Randament	15d	Pentru tranzacțiile LTR se va specifica rata repo. Pentru tranzacțiile IDR câmpul nu se va completa.
15.	Preț net	15d	
16.	Preț brut	15d	
17.	Suma de decontat	15d	
18.	Valoare nominală	15d	
19.	Cod monedă	3!a	Cod monedă în care se efectuează tranzacția: RON, USD, EUR
20.	Contract		Acronimul contractului standardizat conform tabelului 3 „Acronim contract standardizat”
21.	Nr. contract	16!a	Numărul contractului; se aplică pentru tranzacțiile FWD, IDR, LTR, SBB, PLEX.
22.	Confirmare	35!a	Câmp descriptiv care descrie modul în care s-a derulat confirmarea (tel., poștă electronică etc.)
23.	Modul de încheiere a tranzacției	35!a	Câmp descriptiv care precizează modalitatea de încheiere a tranzacției: telefonic, Refinitiv etc.
24.	Comentarii	35!a	Câmp descriptiv care poate conține alte informații

Tabelul 1

Categoriile tranzacțiilor raportate și corespondența cu codurile operațiunilor SaFIR

Tip tranzacție	Cod tranzacție	Cod SaFIR
Vânzări — Cumpărări spot	SPOT	802, 872
Vânzări — Cumpărări today	TD	802, 872
Vânzări — Cumpărări tomorrow	TM	802, 872
Vânzări — Cumpărări forward	FWD	802, 872
Repo/Reverse repo în cadrul zilei primul pas	IDR1	810
Repo/Reverse repo în cadrul zilei pasul doi	IDR2	813
Repo/Reverse repo pe termen lung primul pas	LTR1	811, 841, 861
Repo/Reverse repo pe termen lung pasul doi	LTR2	814, 844, 862
Sell-buyback/buy-sellback primul pas	SBB1	851
Sell-buyback/buy-sellback pasul doi	SBB2	854
Executări de gajuri prin vânzare	PLEX	823

Clasificare clienți

Categorie client	Subcategorie client	Descriere client
1		Persoane juridice rezidente
	11	Companii de asigurare
	12	Fonduri de investiții
	13	Case de brokeraj
	14	ANL
	15	Fonduri de garantare
	16	Camera de comerț
	17	Companii nefinanciare
	18	Burse de valori
	19	Altele
2		Persoane fizice rezidente
3		Persoane juridice nerezidente
4		Persoane fizice nerezidente

Acronim contract standardizat

Contract	Acronim	Exemple
Contract-cadru standardizat propus sau încheiat cu Banca Națională a României	NBR4!a, unde 4!a: reprezintă codificarea tranzacției conform tabelului 1	NBRIDR: contract-cadru pentru tranzacții repo/reverse repo cu decontare în aceeași zi conform Regulamentului nr. 9/2020 privind administrarea riscului de decontare și facilitățile de creditare acordate de Banca Națională a României în scopul fluidizării decontării în sistemul ReGIS
Contract nestandardizat, agreat bilateral de participanții care încheie tranzacția	4!a: reprezintă codificarea tranzacției conform tabelului 1	SBB: contract aferent tranzacțiilor sell-buyback/buy-sellback, agreat bilateral REPO: contract aferent tranzacțiilor repo/reverse repo, agreat bilateral

---

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
 C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
 Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
 Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
 Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

